

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1SŽk/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200209
Dátum vydania rozhodnutia: 17.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1018200209.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (v konaní žalobca) : Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného: JUDr. Irena Sopková, advokátka, Hlavná 25, Košice, proti žalovanému: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich, Župné námestie 13, Bratislava, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/14/2018-312 zo dňa 22. októbra 2018, v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/14/2018-312 zo dňa 22. októbra 2018 zrušuje a vec vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Žalobou proti inému orgánu verejnej správy podanou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) dňa 12.2.2018 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by správny súd zakázal žalovanému akýmkoľvek spôsobom pokračovať v zásahu spočívajúcom v konaní týkajúcom sa posudzovania zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ako tomu bolo v prípade zmluvy o splátkovom úvere č. 5060687142 uzavretej dňa 7.8.2014 s pani C. X., zmluvy o splátkovom úvere č. 5062613032 uzatvorenej dňa 25.9.2014 s pani A. K. a zmluvy o splátkovom úvere č. 5064329350 uzatvorenej dňa 19.11.2014 s pánom A. Q. a pani J. Q.. Navrhol určiť, že tento zásah bol nezákonný. Žalobca tiež v žalobe navrhol zrušiť výsledok činnosti žalovaného v súvislosti s konaním týkajúcim sa posudzovania zmluvných podmienok v označených spotrebiteľských zmluvách, ktorý je bez označenia číslom dátumom vyhotovenia zverejnený na webovej adrese vo forme súboru PDF označeného ako Záver_banky_S, a tiež určiť, že tento zásah bol nezákonný a preto sa konanie/postup vedeného žalovaným zastavuje. Napokon žiadal v žalobe zaviazat' žalovaného oznámiť na uvedenej webovej adrese dôvod zrušenia predmetného výsledku činnosti.

2. Za iný zásah žalovaného, proti ktorému žaloba smeruje, označil žalobca súborné konanie žalovaného

pozostávajúce z jeho celkového postupu vykonaného v súvislosti s posudzovaním zmluvných podmienok vo vyššie uvedených spotrebiteľských zmluvách, a to konkrétne všeobecné posudzovania všetkých súčastí predmetných zmlúv, ďalej postup žalovaného pri prerokúvaní zmluvných podmienok týchto zmlúv, prijatie arbitrárných záverov z tohto prerokovania, vypracovanie podnetu s konkrétnym obsahom určeného nešpecifikovaným združeniam na ochranu práv spotrebiteľov a Národnej banke Slovenska, zverejneného na webovej stránke žalovaného, ktorého prílohou bol PDF súbor označený ako Záver_banky_S, ktorého obsahovou časťou je záver žalovaného o tom, že „...komisia dáva podnet právnickým osobám zameraným na kolektívnu ochranu práv spotrebiteľov na zváženie podaní na príslušné orgány, za účelom prijatia prípadných opatrení, aby dodávateľ - poskytovateľ finančných služieb vyššie uvedené neprijateľné zmluvné podmienky, ako i uvedenú nekalú obchodnú prax, voči spotrebiteľom nepoužíval a rovnako, aby predmetné zmluvné podmienky spotrebiteľa nezaväzovali, pretože spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na početnosť neprijateľných zmluvných podmienok a závažnosť nekalej obchodnej praxe Komisia dáva súčasne osobitný podnet Národnej banke Slovenska“.

3. Žalobca v žalobe tvrdil, že opísaným iným zásahom žalovaného bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, tento zásah bol priamo zameraný a vykonaný proti nemu a je priamo dotknutý jeho výsledkami, pričom tieto následky pretrvávajú. Uviedol, že žalobu podáva v lehote dvoch mesiacov odo dňa 19.12.2017, keď sa o zásahu dozvedel zo zaslaného e-mailu žalovaného.

4. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že žalovaný je orgánom zriadeným zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“), ktorý mu stanovuje právomoc samostatne konať vo vymedzenej oblasti právnych vzťahov. Jedná sa podľa žalobcu o orgán verejnej správy vykonávajúci verejnú moc a preto v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je jeho postup ovládaný zásadou zákonnosti. Predmetom činnosti žalovaného bolo v prejednávacom prípade posudzovanie zmluvných podmienok vo vyššie uvedených spotrebiteľských zmluvách vrátane všetkých súčastí týchto zmlúv s obsahom účinným ku dňu ich uzatvorenia. Podľa žalobcu zásah žalovaného opísaný v bode 2 tohto uznesenia

- a) bol vykonaný bez zákonnej kompetencie a za neexistencie zákonných pravidiel pre takéto konanie;
- b) vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci;
- c) je vo výsledku nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov;
- d) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý bol nedostačujúci na riadne posúdenie veci, resp. skutkový stav, s ktorým orgán verejnej správy pracoval, bol v rozpore so skutkovým stavom reálnym;
- e) došlo k absolútne zásadnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy;
- f) tento postup i jeho výsledok protiprávne zasiahol do základných práv a slobôd žalobcu.

5. Vo vzťahu k uvedenému zásahu nie je podľa žalobcu právne zakotvený žiadny prostriedok osobitnej právnej ochrany, ani nie je stanovená prieskumná právomoc žiadneho osobitne označeného orgánu, z čoho podľa žalobcu možno vyvodiť, že takýmto orgánom je súd. Aj keď výsledok činnosti žalovaného nespĺňa formálne kritériá na jeho klasifikovanie ako rozhodnutie, reálne sa jedná o výsledok, v ktorom sú sformulované závery, pričom tieto závery sa žalobcu reálne dotýkajú a tento je publikovaný vo forme uceleného dokumentu na verejnom portáli. Tento výsledok činnosti ovplyvňuje právne postavenie žalobcu ako dodávateľa, keďže objektívne má spôsobilosť vo verejnosti vyvolať dojem, že ako dodávateľ používa neprijateľné podmienky. Má tiež podľa žalobcu spôsobilosť vyvolať naväzujúce konania, pretože obsahuje podnet na spotrebiteľské združenia na zahájenie súdnych konaní proti žalobcovi, ako aj podnet Národnej banke Slovenska na začatie konania o dohlade. Podľa žalobcu nemôže existovať orgán vykonávajúci verejnú moc, ktorého činnosť aj výsledky by boli súdom nepreskúmateľné, pretože by to malo za následok odmietnutie spravodlivosti, ktoré je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu žaloby navrhol konanie zastaviť tvrdiac, že nevykonáva v mene štátu výkonnú ani nariadenú činnosť, nemá charakter orgánu verejnej moci a jeho výstupy ani závery nemôžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka. Záver komisie je iba predbežný, majúci odporúčací charakter pre príslušné orgány, ktoré rozhodujú v konkrétnej veci. Komisia nie je právnickou osobou a nemá spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti a teda ani

spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania. Jej činnosť podľa vyhlášky č. 406/2008 Z.z. v platnom znení nie je činnosťou, ktorá podlieha súdnemu preskúmaniu podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“).

7. Krajský súd uznesením č. k. 4Sa/14/2018-312 zo dňa 22. októbra 2018 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. O zastavení konania rozhodol podľa § 99 písm. b/ S.s.p., keď dospel k záveru, že žalovaný nie je orgánom verejnej správy v zmysle § 4 S.s.p. a výstupy z jeho činnosti nemožno považovať za rozhodnutia či opatrenia preskúmateľné v správnom súdnictve, v dôsledku čoho nie sú splnené procesné podmienky pre konanie. Konštatoval, že predmetom jeho činnosti je výlučne posudzovanie nekalých obchodných praktík a všeobecných zmluvných podmienok predávajúcich (§ 2 ods. 1 vyhlášky č. 406/2008 Z.z.), nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy a výsledky jeho činnosti sú vyjadrením právneho názoru kolektívneho orgánu s odporúčacích charakterom pre príslušný orgán verejnej správy (§26a ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z.). Krajský súd tiež uviedol, že žalovaný nemá v zmysle § 35 ods. 1 S.s.p. procesnú subjektivitu, pretože nemá spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti.

II.

Kasačná sťažnosť, stanovisko žalovaného

8. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ S.s.p., teda že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ tvrdil, že žalovaný je orgánom zriadeným zákonom, pričom spôsob jeho kreovania upravuje osobitný podzákonný predpis. Má verejnoprávnu a administratívoprávnu subjektivitu a ako orgán verejnej správy vykonáva na základe verejno-mocenského oprávnenia verejnú moc. Predmetom jeho činnosti je podľa zákona posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich, pričom v prípade zistenia porušenia zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu mu zákon zveruje právo podať podnet príslušným štátnym orgánom a obrátiť sa na spotrebiteľské združenia s podnetom uplatnenie práv na príslušnom štátnom orgáne (§ 26a ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z.z.).

9. Podľa názoru sťažovateľa má teda žalovaný kompetenciu kontrolnú, upozorňovaciu i rozhodovaciu, nakoľko prijatie stanoviska je meritórnym rozhodnutím završujúcim výkon konkrétnej zákonnej kompetencie. Ide preto o orgán, ktorý má právomoc samostatne konať v určitej oblasti vymedzených právnych vzťahov, pričom verejnú moc vykonáva samotným konaním - posudzovaním, ako aj jeho výsledkom, či už je tento nazvaný ako záver, stanovisko, podnet alebo akokoľvek inak. Výsledok činnosti žalovaného, ktorý je publikovaný vo forme uceleného dokumentu na verejnom portáli, podľa sťažovateľa zásadným spôsobom ovplyvňuje jeho právne postavenie ako dodávateľa, keďže objektívne má spôsobilosť vo verejnosti vyvolať dojem, že používa neprijateľné podmienky. Výsledok tejto činnosti má podľa sťažovateľa objektívnu spôsobilosť vyvolať nadväzujúce konanie, keďže obsahuje podnet pre spotrebiteľské združenia na zahájenie súdnych konaní proti dodávateľovi a obsahuje podnet Národnej banke Slovenska na začatie konania o dohľade. Konanie žalovaného i jeho výsledok teda zásadným spôsobom zasahuje do právneho postavenia sťažovateľa a dotýkajú sa jeho práv a právom chránených záujmov.

10. Sťažovateľ zotrval na názore, že nemôže existovať orgán vykonávajúci verejnú moc, ktorého činnosť a jej výsledky by neboli preskúmateľné súdom, nakoľko takýto záver by bol v rozpore s konceptom Slovenskej republiky ako materiálneho právneho štátu založeného na princípe del'by moci, nezávislosti súdnictva a povinnej ochrany zaručených základných práv a slobôd jednotlivcov. Tvrdil, že postupom krajského súdu mu bolo znemožnené uskutočniť akékoľvek procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a k odmietnutiu spravodlivosti.

11. Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu kasačnej sťažnosti navrhol túto odmietnuť a uviedol, sťažovateľ neberie do úvahy právnu úpravu Slovenskej republiky, ktorá posudzovanie otázok nekalých obchodných praktík v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch zverila do právomoci civilného súdu, voči ktorého rozhodnutiu je možné podať opravný prostriedok. Zotrvával na tom, že závery žalovaného majú iba odporúčací charakter.

III.

Právne závery kasačného súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) a bola prípustná (§ 439 ods. 1 a 3 v spojení s § 440 S.s.p.), súc viazaný jej dôvodmi (§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a jednomyselne si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Preto kasačný súd podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

13. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť, či krajský súd vychádzal zo správneho právneho názoru, keď nepovažoval žalovaného za orgán verejnej správy, majúci za to, že nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, a či zastavením konania pre nesplnenie procesných podmienok pre konanie sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorý mal za následok porušenie práv sťažovateľa na spravodlivý proces. Taktó vymedzené sťažnostné body kasačnej sťažnosti považoval kasačný súd za dôvodné.

14. Pri posudzovaní statusu žalovaného ako orgánu verejnej správy a povahy jeho stanovísk, ktoré považoval krajský súd len za vyjadrenie právneho názoru kolektívneho orgánu s odporúčacím charakterom pre príslušný orgán verejnej správy, vychádzal kasačný súd predovšetkým z právnej úpravy zákona č. 250/2007 Z.z. týkajúcej sa žalovaného, podľa ktorej bol žalovaný zriadený ako stály orgán s kompetenciou posudzovať nekalé obchodné praktiky a všeobecné zmluvné podmienky predávajúcich a to na základe podnetov alebo aj z vlastnej iniciatívy. Na tento účel zákon uložil kontrolovaným fyzickým a právnickým osobám (predávajúcim) povinnosť predložiť na výzvu žalovaného všeobecné zmluvné podmienky, ktoré dojednávajú so spotrebiteľom. Pri zistení porušenia zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu (po posúdení obchodných praktík alebo všeobecných zmluvných podmienok predávajúceho) zákon zveril žalovanému oprávnenie podať podnet príslušným štátnym orgánom a obrátiť sa na ochranné združenia spotrebiteľov s podnetom na uplatnenie práv na príslušnom štátnom orgáne.

15. V prejednávacom prípade žalovaný postupujúci podľa uvedeného zákona a jeho vykonávacej vyhlášky č. 406/2008 Z.z. vykonal kontrolu vyššie označených zmlúv o splátkových úveroch spolu so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré si vyžiadal od sťažovateľa, na svojich zasadnutiach dňa 28.6.2017 a 12.12.2017 konaných za prítomnosti zástupcov sťažovateľa prerokoval (podľa sťažovateľa niektoré) svoje zistenia a svoje závery zhrnul do písomného dokumentu (stanoviska) zo dňa 13.12.2017. V tomto stanovisku vyznačil v 16 bodoch zmluvné podmienky posudzovaných zmlúv, ktoré považuje za neprijateľné, pričom ku každému z bodov pripojil stručné odôvodnenie svojho stanoviska. Dokument zverejnil na verejne prístupnej internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, o čom informoval žalobcu mailom zo dňa 19.12.2017.

16. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že boli porušené jeho práva a právom chránené záujmy jednak počas procesu posudzovania zmluvných podmienok, ale najmä zverejnením záverov žalovaného o porušení zákona používaním neprijateľných zmluvných podmienok a nekalej obchodnej praktiky na všeobecne dostupnom verejnom portáli. Sťažovateľ tiež tvrdí, že závery žalovaného sú pravidelne aplikované v súkromnoprávných sporoch.

Podľa § 26a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. zriaďuje sa komisia na posudzovanie podmienok v

spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „komisia“) ako stály orgán. Komisia má právo vyžadovať od predávajúceho všeobecné zmluvné podmienky, ktoré dojednáva so spotrebiteľom, a predávajúci je povinný takejto žiadosti vyhovieť. Podľa ods. 2 pri zistení porušenia zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu má komisia právo podať podnet príslušným štátnym orgánom a obrátiť sa na združenie s podnetom na uplatnenie práv na príslušnom štátnom orgáne. Podľa 3 podrobnosti o zložení, rozhodovaní komisie, organizácii práce a postupe komisie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 406/2008 Z.z. komisiu na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „komisia“) tvoria predseda a ďalší štyria členovia. Ak komisia posudzuje všeobecné zmluvné podmienky v zmluvách z oblasti finančných služieb, sú ďalšími členmi komisie dvaja zamestnanci Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorých vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky, a dvaja zástupcovia Národnej banky Slovenska, ktorých vymenúva a odvoláva guvernér Národnej banky Slovenska. Podľa ods. 2 dvoch členov komisie vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky zo zamestnancov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky; jedného z nich minister spravodlivosti Slovenskej republiky vymenúva do funkcie predsedu komisie a odvoláva z tejto funkcie. Podľa ods. 3 dvoch členov komisie vymenúva a odvoláva minister hospodárstva Slovenskej republiky zo zamestnancov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Podľa ods. 4 jedného člena komisie vymenúva a odvoláva ústredný riaditeľ Slovenskej obchodnej inšpekcie zo zamestnancov Slovenskej obchodnej inšpekcie. Podľa ods. 5 komisia je uznášaniaschopná, ak sú prítomní aspoň traja jej členovia. Komisia sa uznáša väčšinou hlasov prítomných členov. Hlasovanie komisie je neverejné. Podľa ods. 6 úlohy spojené s organizačným a administratívno-technickým zabezpečením činnosti komisie plní ministerstvo. Podľa ods. 7 za komisiu koná jej predseda; predseda organizuje prácu komisie a vedie jej zasadnutia. Predseda môže počas svojej neprítomnosti písomne poveriť iného člena, aby konal za komisiu.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 406/2008 Z.z. komisia posudzuje nekalé obchodné praktiky a všeobecné zmluvné podmienky predávajúcich na základe podnetov alebo z vlastnej iniciatívy. Predávajúci na vyžiadanie zašle komisii všeobecné zmluvné podmienky, ktoré dojednáva so spotrebiteľmi, v jednom vyhotovení. Podľa ods. 4 zasadnutia komisie sú verejné a termíny zasadnutí komisie budú uverejnené na internetovej stránke ministerstva. Na zasadnutí sa môže zúčastniť a podávať návrhy a pripomienky zástupca združenia, predávajúci a zástupca právnickej osoby, ktorá reprezentuje záujmy predávajúcich. Komisia uverejňuje na internetovej stránke ministerstva rovnako informácie určené pre verejnosť, najmä podnety, posudzované zmluvné podmienky, rozhodnutia orgánov verejnej moci týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a podnety komisie.

17. Z citovaných ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. i jeho vykonávacej vyhlášky je zrejmé, že proces posudzovania nekalých obchodných praktík a zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je neformálny, z procesného hľadiska nepodlieha režimu zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a o svojich kontrolných zisteniach žalovaný nevydáva správny akt, ktorý by spĺňal atribúty rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach predávajúcich. V písomnom stanovisku uzatvárajúcom proces kontroly úverových zmlúv a ich všeobecných obchodných podmienok, ktoré uzavrel sťažovateľ so spotrebiteľmi, však žalovaný vyslovil jednoznačný právny názor o tom, ktoré zmluvné podmienky považuje za neprijateľné a z akých dôvodov. Keďže tieto závery zverejnil na všeobecne dostupnej webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, mohol sa ktokoľvek dozvedieť, že podľa mienky žalovaného postupoval žalobca pri poskytovaní spotrebiteľských úverov v rozpore so zákonom používaním neprijateľných zmluvných podmienok.

18. Napriek tomu, že samotným stanoviskom žalovaného nevznikli ani nezanikli sťažovateľovi žiadne práva a povinnosti, je kasačný súd toho názoru, že jeho právom chránené záujmy mohli byť uvedeným postupom žalovaného priamo dotknuté. Zverejnenie stanoviska prezentujúceho výsledky posúdenia všeobecných zmluvných podmienok kontrolovaných zmlúv so záverom o porušení zákona na úkor spotrebiteľov totiž možno považovať za faktický postup žalovaného pri plnení zákonom zverených úloh v oblasti verejnej správy, ktorý je spôsobilý priamo zasiahnuť do právom chránených záujmov sťažovateľa, keďže tento podniká aj v oblasti poskytovania spotrebiteľských a iných úverov, pri ktorom je dôvera verejnosti a povesť inštitúcie kľúčová pre udržateľnosť tohto typu podnikania.

19. Novela zákona č. 250/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.11.2008 zriadila žalovaného a zverila mu právomoc posudzovať obchodné praktiky a zmluvné podmienky predávajúcich z pohľadu ochrany spotrebiteľa. Kompetenciu zisťovať, prejednávať a sankcionovať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech finančných spotrebiteľov však patrí v zmysle zákona č. 747/2004 Z.z. Národnej banke Slovenska, ktorá je všeobecným orgánom dohľadu nad finančným trhom. Kasačný súd si je vedomý toho, že stanovisko žalovaného o neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluvách o splátkových úveroch nemá právne záväzný charakter pre Národnú banku Slovenska, ktorej bol v závere stanoviska žalovaného adresovaný osobitný podnet „vzhľadom na početnosť neprijateľných zmluvných podmienok a závažnosť nekalej obchodnej praktiky“. Nezaväzuje ani právnické osoby zamerané na kolektívnu ochranu práv spotrebiteľov, na ktoré sa žalovaný obrátil s podnetom na zváženie podaní na príslušné orgány za účelom prijatia opatrení na zabezpečenie nepoužívania neprijateľných zmluvných podmienok a nekalej obchodnej praktiky voči spotrebiteľom. Rovnako aj pre príslušné súdy v prípadných súkromnoprávných konaniach o nárokoch spotrebiteľov voči sťažovateľovi z porušenia spotrebiteľského práva má stanovisko žalovaného o neprijateľnosti zmluvných podmienok či nekalej obchodnej praktike len odporúčajúci charakter, zrejme však s vysokým stupňom presvedčivosti, keďže ide o prierezový orgán zriadený práve na tento účel.

20. Napriek uvedenému je kasačný súd toho názoru, že pri posudzovaní zmluvných podmienok podľa zákona č. 250/2007 Z.z. koná žalovaný v rámci vymedzených kompetencií ako orgán verejnej správy, pretože je subjektom, ktorému osobitný predpis zveril faktické rozhodovanie o právom chránených záujmoch fyzickej osoby alebo právnickej osoby v oblasti verejnej správy (§ 4 písm. e/ S.s.p.). Závery žalovaného z tohto posúdenia o porušení zákona používaním neprijateľných zmluvných podmienok a nekalej obchodnej praktiky pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, v spojení s podnetom na právnické osoby zamerané na ochranu práv spotrebiteľov a na Národnú banku Slovenska na riešenie žalovaným zistených porušení zákona, a najmä zverejnenie stanoviska žalovaného na verejne dostupnej internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, napĺňajú definičné znaky iného zásahu orgánu verejnej správy, pretože ním môžu byť priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti sťažovateľa (§ 3 ods. 1 písm. e/ S.s.p.).

21. Keďže tento zásah bol zameraný voči sťažovateľovi, ktorý tvrdí, že ním bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, resp. bol priamo dotknutý následkami tohto zásahu a zároveň niet žiadneho iného orgánu alebo inštitúcie, na ktorých by sa sťažovateľ mohol dovolať preskúmania zákonnosti postupu žalovaného, niet podľa názoru kasačného súdu právnej prekážky pre prejednanie správnej žaloby proti inému zásahu pred správnym súdom (§ 2 ods. 2 S.s.p.).

22. Uznesenie krajského súdu, ktoré sťažovateľovi upiera právo na súdny prieskum zákonnosti namietaného zásahu, je v rozpore s ústavne garantovaným právom na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy SR) a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia statusu žalovaného ako orgánu verejnej správy, výsledky činnosti ktorého sú spôsobilé priamo zasiahnuť do právom chránených záujmov sťažovateľa. Procesný postup krajského súdu, ktorý konanie zastavil bez preskúmania správnej žaloby, mal za následok porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

23. Z uvedených dôvodov postupoval kasačný súd podľa § 462 ods. 1 S.s.p. a zrušil uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou prejednať žalobné body žalobcovej správnej žaloby a meritórne o nej rozhodnúť.

24. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v zmysle § 467 ods. 2 S.s.p. krajský súd.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 v spojení s § 439

S.s.p.).